

Handläggare: Kjell Olofsson
Telefon: 08-508 27 172
Åke Roxberger
Telefon: 08-508 26 745

Till
Idrottsnämnden 2007-09-18

Nr 16

Dnr 121/154/07

Förslag till långsiktig investeringsplan

FÖRSLAG TILL BESLUT

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar att

- 1 godkänna förvaltningens förslag till långsiktig investeringsplan
- 2 godkänna fortsatt inriktning av arbetet med idrottsnämndens uppdrag utifrån genomfört rådslag
- 3 anse skrivelsen från Stockholm Gotlands Boxningsförbund om kampsportsarena besvarad med detta tjänstutlåtande
- 4 anse nämndens uppdrag till förvaltningen utifrån idrottspolitiskt program om att administrera och verka för ett regionalt samarbetsorgan i idrottsfrågor som påbörjat
- 5 anse skrivelsen från fp, m och kd om erfarenheter från rådslaget till delar besvarad med detta tjänsteutlåtande
- 6 överlämna tjänsteutlåtandet för kännedom till Stockholms Idrottsförbund och samtliga specialdistriktsförbund

Inger Båvner

Åke Roxberger

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förvaltningens arbetsgrupp för långsiktig investeringsutveckling under ledning av planeringsavdelningen, och i samråd med förvaltningschefens stab och samtliga avdelningar.

Bakgrund

Förvaltningen bildade i november 2005 en arbetsgrupp bestående av representanter för planeringsavdelningen, driftavdelningen, administrativa avdelningen och förvaltningschefens stab, med uppdrag att hitta bra argument och nyckeltal för hur idrottsfrågorna på ett naturligt sätt skall ingå i samhällsplaneringen. Utgångspunkt är det idrottspolitiska programmet, förvaltningens fritidsvaneundersökningar, anläggningsutbudet fördelat geografiskt i Stockholm och kartläggning av tillgången på idrottsmark i staden som Institutet för Kommunal Ekonomi, Stockholms Universitet, gjort på uppdrag av förvaltningen. Stadsdelsnämndsindelningen är vald som geografisk indelning för anläggningsutbudet för att de flesta mätningar och grundmaterial gällande, befolkningssiffror, fritidsvanor, socio-ekonomiska förhållanden m.m. utgår ifrån dessa.

Ett förslag till långsiktigt investeringsprogram presenterades idrottsnämnden den 13 mars 2007. Idrottsnämnden beslutade då att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag, samt att ge förvaltningen i uppdrag att efter samråd med Stockholms idrottsrörelse återkomma till nämnden med ett slutgiltigt förslag. Protokollsutdrag och tjänsteutlåtande bifogas i **bilaga 1**.

Ett rådslag i enlighet med nämndens uppdrag genomfördes den 24 maj 2007. I rådslaget deltog representanter för Stockholms idrottsförbund och specialdistriktsförbund, samt representanter för nämnden och förvaltningen. Rådslaget leddes av utomstående konsulter.

Vid idrottsnämnden sammanträde den 19 juni 2007 lade majoriteten en skrivelse till nämnden med erfarenheter från rådslaget. Inriktningen var att stärka föreningarnas ekonomi och deltagande. Bland annat formulerades en inriktning som skulle innebära att föreningarna i större utsträckning skulle ta över driften av de anläggningar där man bedriver verksamhet eller ta över de kringverksamheter som finns på anläggningarna, skapandet av ett "one stop shop" där föreningarna får hjälp med de formella stegen att ta över driften, en bättre regional samverkan för främst mindre idrotter, skapandet av fler idrottscentrum där flera olika idrotter kan bedrivas, samt en strategi för hur Stockholms föreningsliv bättre kan ta del av projektbidrag från EU. Skrivelsen bifogas i **bilaga 2**.

Idrottsnämnden har i skrivelse på nämndens sammanträde den 21 mars uppdragit till förvaltningen att administrera och verka för ett regionalt samarbetsorgan i idrottsfrågor. Skrivelsen bifogas i **bilaga 3**.

Stockholm Gotlands Boxningsförbund har i skrivelse av den 3 juni 2007 till idrottsnämnden gjort en framställan om skapandet av en kampsportsarena i Stockholm. Skrivelsen bifogas i **bilaga 4**.

Sammanfattning

Ett nytt idrottspolitiskt program har antagits av idrottsnämnden. Programmet innehåller en vision för idrottens möjligheter i Stockholm, ett antal långsiktiga mål för nämndens

verksamhet och strategier för att uppnå målen. Det handlar om att skapa förutsättningar för ett aktivt idrottande i staden där det gäller jämställdhet i satsningarna och god tillgänglighet för alla grupper, och där föreningarna har inflytande över drift och skötsel av anläggningarna.

Idrotten ska ingå som en del i det goda samhället.

Det är uppenbart att det idag behövs ett antal tydliga strategier för att uppnå målen. Anläggningssituationen är sådan att den behöver en tydligt utformad strategi för framtiden. Men vilka anläggningar skall byggas? Handlar det om anläggningar för den traditionella tävlingsidrotten eller når vi fler om vi bygger nya friskvårdsanläggningar? En annan situation idag är att många äldre tonåringar och framförallt flickor inte idrottar eller motionerar. Ett ytterligare tecken är att grupper med sämre ekonomi idrottar eller motionerar i avsevärt mindre utsträckning än andra. Hälsa tenderar därmed att bli en klassfråga. Vilka är då strategierna för att nå dessa grupper?

Det *idrottspolitiska programmet* säger, bland annat i avsnittet *vision för idrottsnämnden*, att idrott och motion är en av de mest utbredda mänskliga aktiviteterna. Den har stor betydelse för vårt fysiska och psykiska välbefinnande. Idrott, motion, friluftsliv och lek spelar en viktig roll i de flesta människors liv och bidrar till ett rikare socialt liv och en förbättrad folkhälsa.

Vidare sägs, i det framtida Stockholm har alla stockholmare kunskap om att idrott och motion är viktiga faktorer för en bättre livskvalitet. I det framtida Stockholm skall idrott kunna utövas året runt utan begränsningar eller ekonomiska restriktioner. Det betyder bland annat att idrotter inte ska begränsas till särskilda säsonger

Det betonas också i avsnittet *strategi för idrottsnämnden* att nämnden/förvaltningen aktivt skall bidra till att mark och ytor för idrott, motion, lek och rekreation avsätts i den fysiska planeringen. Staden bör också genom markupplåtelse eller driftsamverkan underlätta för byggande och drift av privata idrottsanläggningar där detta löser behov som staden uttryckt.

Översiktsplanen är stadens dokument innehållande långsiktiga planer för planering och byggande av en hållbar stad. Varje kommun är skyldig att upprätta en översiktsplan. Översiktsplanen ses över vart femte år och revideras vart tionde år. I vår stad leds det arbetet av stadsbyggnadskontoret.

Stockholm är en huvudstad som expanderar kraftigt vad gäller arbetsmarknad och befolkningstillväxt. Det medför att behovet av samhällsservice ökar. Här ryms frågor som långsiktigt behov av idrottsytor och olika idrottsanläggningar, evenemang av olika slag och regionala frågor.

Det har från och till diskuterats om att ta fram en planeringsnorm för idrottsytor i nya bostadsområden eller som stöd i förtätning av äldre stadsdelar. Utgångspunkten i byggandet av idrottsanläggningar har historiskt och i huvudsak även idag varit knutet till byggandet av nya skolor. Behovet av idrottsanläggningar har alltså i första hand kopplats

till skolornas möjligheter att upprätthålla idrottslektioner. Samtidigt har anläggningarna fyllt en funktion för idrottsklubbarna i staden. Standarden har i huvudsak varit en gymnastiksal/sporthall och en bollplan kopplad till respektive skola, och en samlande idrottsplats för att täcka behovet för flera skolor i närliggande stadsdelar.

Samtidigt har idrottsrörelsen genom opinionsbildning lyckats få fram kommunala investeringar i olika specialanläggningar som ishallar, bandybanor, friidrottshallar, specialanläggningar för gymnastik, ridanläggningar, konstgräsplaner, tävlingsanläggningar i övrigt för olika sporter och även större idrottsanläggningar för publika evenemang. De sistnämnda ofta i samband med genomförandet av någon större internationell tävling som VM eller EM. Alla dessa anläggningar har samtidigt blivit en tillgång även för skolorna och enskilda utövare.

Vad som slutligen avgör vilka investeringar som genomförs är mycket komplext. Ibland är det de starkaste rösterna inom idrottsrörelsen som är mest tongivande, ibland ett folkhälsoperspektiv, men oftast traditionen. Idrotten som samhällssektor har dock i allt högre utsträckning fått en ökad kunskap om vilka som är idrottsaktiva eller passiva, och vilka önskemål om satsningar som finns i olika ungdomsgrupper, och vilka satsningar som främst gynnar ett folkhälsoperspektiv. Samtidigt har de kommunala politiska organen alltmer systematiskt samlat sig till att formulera visioner och långsiktiga mål för idrottssatsningarna. Sammantaget skapar detta allt bättre förutsättningar för att idrottsfrågorna ska få en mer framskjuten plats i stadsplanering och samhällsutveckling.

De mest spektakulära idrottssatsningarna är fortfarande byggandet av större publika idrottsanläggningar för stadens elitklubbar inom främst fotboll och ishockey. Det är också de frågorna som massmedialt får störst utrymme på både sportsidor och i kommunalreportagen. De frågor som är viktiga för elitidrotten och för kulturupplevelser, stadens image och även turismen lever enligt förvaltningen ett eget liv vid sidan av den långsiktiga investeringsutvecklingen som idrottsnämnden tar ett ansvar för. Det är också rimligt att dessa investeringar inordnas centralt i stadens planering, samtidigt som de inte får utgöra ett hinder för satsningar på breddidrotten.

Den stora satsningen på barn och ungdom, satsningen för en positiv fritid och för folkhälsa måste dock än tydligare lyftas in i stadsplaneringen. Förvaltningen tror inte på en fastställd planeringsnorm. Det är ett trubbigt instrument ställt mot behovet av olika typer av idrottsytor och idrottsanläggningar, existerande utbud i närliggande stadsdelar, och ungdomars fritidsvanor och önskemål. Däremot måste idrottsfrågorna i planeringen av nya bostadsområden och förtätningen av äldre stadsdelar finnas representerade av idrottsförvaltningen, skolorna och idrottsrörelsen.

Ung Livsstil

Vilka är de största idrotterna i Stockholm?

(Forskningsenheten inom Idrottsförvaltningen, 2006).

Sammantaget flickor och pojkar i mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet är de största idrotterna följande:

Samtliga

- 1 Fotboll
- 2 Basket
- Innebandy
- Ridning
- 5 Tennis

Flickor

- 1 Ridning
- 2 Fotboll
- 3 Basket
- 4 Gymnastik
- Simning
- Tennis

Pojkar

- 1 Fotboll
- 2 Innebandy
- 3 Basket
- Ishockey
- Tennis
- 6 Budo
- Golf

Vilken typ av idrottsanläggningar vill ungdomar att vi ska satsa på?

(samtantaget mellanstadiet, högstadiet, gymnasiet)

Ur rapporten Blomdahl/Elofsson, ”Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholm att det ska satsas på?”

- 1 Simhall / Äventyrsbad
- 2 Gym
- 3 Sporthall för bollsporter
- 4 Fotbollsplan
- 5 Bowlinghall
- 6 Skidbacke
- 7 Klättervägg
- 8 Utomhusbad
- 9 Lokal för aerobics, dans
- 10 Basketplan utomhus

Simhall/äventyrsbad kommer högst för flickor på alla stadier. För pojkar är det simhall/äventyrsbad i mellanstadiet, men sporthall i högstadiet och fotbollsplan i gymnasiet som hamnar överst på önskelistan.

Rådslaget med Stockholms idrottsrörelse

Idrottsnämndens majoritet har i skrivelse till nämnden lyft fram erfarenheter från rådslaget som genomfördes den 24 maj 2007 och där det fanns en stor uppslutning från Stockholms Idrottsförbund och specialdistriktsförbund i Stockholm. De slutsatser nämnden dragit i skrivelsen är i stor utsträckning att staden ska verka för att stärka idrottsföreningarna och det ideella arbetet för den breda idrotten och elitidrotten i Stockholm. Det är också viktigt att idrottslivet kan utgöra en av de främsta källorna för folkhälsoarbetet i Stockholm och även utgöra en allt större tillväxtsektor för Stockholms ekonomi.

I skrivelsen från nämndmajoriteten vill man sätta igång arbetet med att finna nya åtgärder som gör det möjligt för idrottsföreningarna i Stockholm att stärka sin ekonomiska

självtändighet och bärkraft, och finna former för att investeringsresurserna används så effektivt som möjligt.

Idrottsförvaltningen fick med skrivelse i uppdrag att undersöka förutsättningarna för exempelvis följande åtgärder:

- 1 De ekonomiska kringaktiviteterna som finns på anläggningar och arenor drivs i första hand av de föreningar som nyttjar anläggningarna. Det bör finnas med redan i planeringsfasen för nya anläggningar och vid ombyggnation. Det gäller även föreningarnas behov av klubblokaler.
- 2 Fler anläggningar drivs helt av de föreningar som använder dem. Hjälp till föreningarna med de formella stegen i form av "one stop shop".
- 3 Regional samverkan kring investeringar.
- 4 Större idrottsinvesteringar görs i form av "idrottscentrum" där flera idrotter och föreningar är verksamma.
- 5 Förvaltningen har en strategi för hur Stockholms föreningsliv bättre kan ta del av projektbidrag från EU.

Resultatet av rådslaget

På rådslaget framkom i övrigt en hel del idéer kring bättre samverkan mellan staden och idrottsrörelsen och behov för olika idrotter. Resultatet av rådslaget kommer att presenteras i särskild dokumentation under hösten. Följande är ett axplock av punkter som i slutändan av rådslaget formulerades av deltagarna:

- a. Ökad kreativitet med olika kvalitetsnivåer i byggandet.
- b. Mindre publikhallar (500 -1000 åskådare för exempelvis tävlingsdans)
- c. Flexibla idrottsanläggningar för inomhusidrotter (dans, fäktning, judo, brottning, tyngdlyftning m.fl.)
- d. Bättre samverkan med föreningar/förbund för gemensam finansiering (ta fram en modell för detta)
- e. Bättre samverkan mellan olika idrotter för ett ökat nyttjande av anläggningarna
- f. Bättre samverkan med Stockholms Idrottsförbund(remissinstans, formalisera samverkan kring investeringsprogrammet)
- g. Tillgodose de små idrotterna med *en* egen anläggning (konståkning, dans m.fl.)
- h. Ta fram modell för regional samverkan

Förvaltningens synpunkter

Utifrån idrottspolitiskt program, forskningsresultat och redovisade utredningar samt uppdrag som lagts i idrottsnämnden och skrivelser till nämnden föreslår förvaltningen att idrottsnämnden beslutar om en inriktning för en långsiktig investeringsplan som innehåller bland annat följande delar.

Tillgänglighet utifrån fysisk tillgänglighet och bemötande. Målet är att alla anläggningar ska vara tillgängliga för alla, även för de med olika funktionshinder senast år 2010.

Tillgängligheten förbättras årligen genom särskilda medel som finns avsatta i en central budget för ökad tillgänglighet i staden. Idag avsätts ca 10 mkr årligen för förbättringar i och kring idrottsanläggningar. Dessutom ökar tillgängligheten genom nya idrottsanläggningar där tillgängligheten redan från början byggs in i anläggningen. Förutom detta genomförs en satsning som syftar till en bättre förståelse för olika funktionshinder och ett bättre bemötande av dessa grupper. Det sker genom riktade utbildningsinsatser varje år och i basutbildningen.

Tillgänglighet utifrån säsong och öppettider. Målet i programmet är att alla ska kunna idrotta i olika idrottsklubbar utifrån sina intressen året runt utan begränsningar eller ekonomiska restriktioner.

En beräkning bör göras utifrån att alla idrotter har säsong året runt. Vad kostar en sådan förändring. Vilka är idag gynnade? Varför ska inte alla idrotter likställas? Vissa idrotter som gynnas kanske ska få samma villkor som övriga?

I Stockholm finns 67 Specialdistriktsförbund inom Riksidrottsförbundet. Alla dessa kan inte bedriva verksamhet fullt ut. Det finns exempelvis ingen curlinghall i Stockholm, ingen velodrom för rundbanecykling ingen särskild konståkningshall och ingen särskilt anpassad lokal för danssporten. Annars kunde man i OS-projektet (ansökan om att få arrangera OS 2004) konstatera att Stockholm och stockholmsregionen var välförsedd med breddidrottsanläggningar. Ska vi ge alla idrotter förutsättningar för att göra alla idrotter till året runt idrotter måste vi dock satsa på bland annat curlinghall, bandyhall, fotbollshallar, skidtunnel och särskilda hallar anpassade för olika idrotter. Alternativet är bland annat att se idrotten i ett regionalt perspektiv och att idrotterna ska kunna tillgodoses inom distriktet/länet. Även i ett regionalt perspektiv måste dock detta ses i ett långsiktigt framtidsscenario.

Ska alla idrotter bli året runt idrotter kommer energikostnaderna att öka. Personalbemanningen måste öka och därmed personalkostnaderna. Även underhållskostnaderna kommer att öka med en ökad förslitning.

Idrottsförvaltningens roll i folkhälsoarbetet. Målet är att likaså de som inte vill delta i föreningsaktivitet ska kunna vara aktiva och att de fysiskt inaktiva ska aktiveras.

Ska vi satsa på gymnasieungdomen som i minst utsträckning är aktiva och som i minst utsträckning nås av föreningslivet? Vilket ansvar har vi för de äldre, exempelvis pensionärgruppen som kanske är i störst behov av fysisk aktivitet för att hålla sig friska och pigga och där sjukvårdskostnaderna kunde hållas nere?

Det är också viktigt att det spontana idrottande generellt är möjligt att utöva i hela staden. Stadens utbud av sim- och idrottshallar är en viktig del i det spontana idrottande. Badandet har ökat kraftigt under de senaste åren, inte minst med de nya äventyrsbaden. Det är också angeläget att det finns ett antal fria tider i hallarna där även andra aktörer än

idrottsföreningarna kan få utrymme. Det kan gälla spontant idrottande eller aktivitet exempelvis i regi av fältverksamheten. Lekparkerna som finns i hela staden byggdes också som en möjlighet för lek och idrott. De utgör än idag en viktig resurs för det spontana idrottandet i stadsdelarna. De kompletteras idag med specifika satsningar som Kulananläggningar vilka också möjliggörs genom ekonomiska bidrag från Handslaget/Idrottslyftet. Idrottsförvaltningen har här haft en förmedlande roll och en expertroll.

Jämställdhet i idrottssatsningarna. Det har de senaste åren skett en stor satsning på ridsport som totalt sett är den största idrotten för flickor i staden. Samtidigt innebär investeringarna i konstgräs att också flickor får en kvalitetshöjning i sitt idrottande då fotboll är den näst största idrotten för flickor. Det har i fältstudier och utredning av tidsfördelning på stadens idrottsanläggningar också konstaterats att flicklagen generellt sett inte är missgynnade jämfört med pojklagen.

Frågan är också enligt förvaltningen hur jämställdhetsperspektivet ska kunna kombineras med ett socio-ekonomiskt perspektiv. Om vi ska nå de minst aktiva grupperna är det också de med minst ekonomiska resurser vi ska sikta in oss på. Flickor dominerar i individuell idrott, ridning, gymnastik, aerobics, dans. Pojkar dominerar i fotboll, innebandy, ishockey, golf, lagidrott och gym. Perspektivet bör bli att alla ska ha möjlighet att utöva sitt fritidsintresse allmänt och specifikt inom idrottsområdet. Staden måste satsa på att tillgodose alla olika typer av intressen så att flickor och pojkar får lika stor del av de offentliga resurserna utifrån det intresse som finns för idrottande. Ser man fritiden i ett helhetsperspektiv får man en annan bild av jämställdhetssituationen om även kulturområdet och den öppna fritidsverksamheten som fritidsgårdar vägs in. Då blir det en mer balanserad bild ur ett jämställdhetsperspektiv.

Regionalt samarbete. I visionen i idrottspolitiska programmet finns att stödet till idrotten ska präglas av ett regionalt synsätt med samarbete över kommungränserna. Det har i huvudsak gällt frågor där verksamheten upplevts som miljöstörande, exempelvis skytte och olika motorsporter. Regional samordning i övrigt har prövats de senaste åren när det gällt en regional konståkningsanläggning och bidrag till handikappidrotten. Dessa projekt har dock inte fullföljts. Förvaltningen tror att regionalt samarbete förutsätter regional samfinansiering, eller bilaterala lösningar där två eller fler inblandade kommunerna har en tydlig nytta av samarbetet.

Större evenemangsprojekt, som planerna på ett OS 2004 i Stockholm, visar på att ett regionalt samarbete kan utvecklas. Det fordras dock något mycket konkret och ett tydligt egenintresse för att åstadkomma detta regionala samarbete.

Förvaltningen har i uppdrag av idrottsnämnden att presentera förslag till en regional parlamentarisk arbetsgrupp för idrottsfrågor. Detta har utretts i samarbete med Stockholms Idrottsförbund. Kommunförbundet Stockholms läns styrelse har redan tidigare beslutat att idrottsfrågor kan lyftas till styrelsen, dock har ingen särskild grupp bildats. Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer har samtidigt i beslutet pekats

ut som ett lämpligt beredningsorgan för regionala idrottsfrågor. Förvaltningen för idag en dialog med kansliet på Stockholms Idrottsförbund om framtida hantering av frågan. Det finns enligt förvaltningen redan idag möjlighet att lyfta konkreta idrottsprojekt till en regional nivå. Dessa frågor bör även kunna diskuteras i den samverkan som ska genomföras mellan Stockholms Idrottsförbund och idrottsnämnden.

Stärka föreningarnas ekonomi och deltagande

I nämnden uppdrag till förvaltningen utifrån rådslaget med Stockholms idrottsrörelse ingick att på olika sätt stärka föreningarnas möjligheter att öka sina intäkter i samband med sin verksamhet och att se till att föreningarna får ett större ansvar att driva de anläggningar där man är verksamma.

Förvaltningen kommer i planeringsfasen av nya anläggningar och vid större ombyggnationer analysera möjligheterna till att föreningarna får ansvar också för tilltänkta kommersiella ytor, som serveringar eller konferensutrymmen, i anläggningen. När det gäller att skapa klubblokaler bör också detta prövas vid varje nybygge där förvaltningen dock anser att finansieringen av klubblokalerna på något sätt bör läggas på föreningarna. Förvaltningen ser det som stadens uppgift att i första hand skapa verksamhetslokaler. Förvaltningen har dock vid några tillfällen medverkat till att klubblokaler har byggts. Detta har då finansierats antingen av föreningen direkt i investeringen (exempel Grimsta IP) eller genom marknadsmässig hyra (exempel Zinkensdamms IP). Om klubblokaler i anläggningen möjliggör andra driftslösningar för anläggningarna kan dock även dessa lokaler vägas in som en verksamhetsinvestering.

Vad gäller ett ökat driftsansvar från föreningar finns idag en beslutad utmaningsrätt för föreningar som vill ta över driften. Denna rätt möjliggör för alla intresserade föreningar att delta i en verksamhetsupphandling tillsammans med andra intressenter och stadens egen driftorganisation. Förvaltningen kommer också att återkomma till nämnden med förslag på hur ett "one stop shop" kan organiseras och genomföras. Den planerade träffen med idrottsföreningarna/förbund kan vara ett första steg att få intressenternas svar på hur en sådan "one stop shop" skulle kunna läggas upp och vilka frågeställningar som idrottsrörelsen ser som viktigt att få med.

Vad gäller uppdraget om att ta fram en strategi för hur Stockholms föreningsliv bättre kan ta del av projektbidrag från EU kommer förvaltningen att senare i höst presentera ett ärende till nämnden efter överläggningar med internationella avdelningens EU-enhet och Stockholms Idrottsförbund.

Förslag på framtida anläggningsinvesteringar

Förvaltningen föreslår utifrån befintligt anläggningsutbud, politiska beslut utifrån idrottspolitiskt program med flera beslut i idrottsnämnden och med olika bakgrundsfaktorer som kommer fram i enkätundersökningen Ung Livsstil och IKE - studien att det sker investeringar i följande typer av idrottsanläggningar. Prioriteringen av satsningar bör utgå från den prioritering förvaltningen formulerat i ärendet Underlag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för idrottsnämnden, som presenterades nämnden den 17 april 2007. Där redovisar förvaltningen pågående och beslutade projekt samt planeringsprojekt utifrån "normal nivå" samt "över normal nivå".

- + Fortsatt satsning på ridanläggningar där förutom en investering i någon ny anläggning också ges möjlighet till modernisering av befintliga.
- + Satsning på sporthallar för bollsporter och anslutningslokaler för fäktning, brottning, budo, dans, bowling, skytte m.fl. mindre idrotter, eller andra gruppaktiviteter. Det planeras idag för ett flertal nya idrottshallar i staden. I flera fall borde man kunna lägga lokaler i anslutning till de större hallarna på samma sätt som det planerades för den föreslagna idrottshallen i Stadshagen där dansen enligt det förslaget skulle fått ett centrum för sin sport. Det kan också planeras för verksamhet i källarplan under hallarna för exempelvis ungdomsskytte.
- + Fortsatt satsning på konstgräsplaner.
- + Satsning på ytterligare någon sim- och idrottshall. Eventuellt tillbyggnader med familje- och rekreationsbad till några befintliga sim- och idrottshallar. Dessutom verksamhetsutveckling på befintliga anläggningar med barnäventyrsbad och lokaler för friskvård.
- + Satsning på ytterligare någon ishall och renovering och modernisering av befintliga ishallar. Profilerings av någon av ishallarna till en konståkningshall. Placering av en curlinghall i anslutning till någon befintlig ishall.
- + Satsning på ytterligare några fotbollshallar liknande hallen på Spånga idrottsplats, dvs. med sju mann mått (40m x 60 m).
- + Speciell satsning på innerstaden som idag är kraftigt underförsörjt på både hallar och idrottsplatser/bollplaner. Detta bör ske i samband med de nya större bostadsprojekten på Nordvästra Kungsholmen och Värtan/Hjorthagen.
- + Byggnad av ytterligare en friidrottshall med placering i Västerort
- + Utveckling av anläggningsutbudet på Järvafältet
- + Satsning på fler större sportfält liknande Skarpnäcksfältet. Det bör bland annat

genomföras på Gubbängsfältet.

- + Satsning på "idrottscentrum" där flera idrotter och föreningar har verksamhet. Det innebär bland annat att satsningarna koncentreras till bättre bemannade och mer lättöverblickade anläggningar.
- + Satsning på en flexibel kampsportsarena med en åskådarkapacitet på 200 – 400 åskådarplatser. Anläggningen ska både utgöra en tränings- och tävlingsanläggning där olika kampsporter på ett enkelt sätt kan duka anläggningen för sin sport.
- + Satsning på spontanidrottsytor. Stadsdelsnämnderna har ansvar för investeringar i spontanidrottsytor. Till stor del finns idag lek- och spontanidrottsytor knutet till befintliga lekplatser/parklekar och grundskolor. Motionsslingorna finns också som en tillgång för motionerandet. Det är viktigt att dessa är platser som upplevs som trygga med bland annat god beslysning. Fortsatta investeringar i spontanidrottsytor kan liksom de senaste åren säkert ske i samverkan med idrottsrörelsen och till viss del genom särskilda investeringsmedel (idrottslyftet) som fördelas ut från Riksidrottsförbundet. Idrottsförvaltningen kommer att medverka i den utsträckning förvaltningens synpunkter efterfrågas, och i de fall det kan ske investeringar på eller i anslutning till befintliga idrottsytor.

Planeringsnorm för idrottsytor

Förvaltningen har sammanfattningsvis redovisat att det inom den kommunala sektorn pågått diskussioner om att ta fram en planeringsnorm för idrottsytor vid planering av nya bostadsområden eller förtätning av äldre stadsdelar. Historiskt sett är det planeringen av nya skolor som i första hand fått styra investeringen i nya idrottsanläggningar. Längre tillbaka i historien var det också militärens behov som styrde investeringsviljan i idrottsytor. I historisk nutid är det också idrottsrörelsen som påverkat styrningen av idrottsinvesteringar parallellt med skolans behov. Det har tidigt också funnits ett folkhälsoperspektiv på byggande av badanläggningar. Badanläggningar betraktades länge som hygienanläggningar och var inte knutna till idrottande, som flertalet är idag. Dock kan nämnas att simklubbar tillhör de äldsta idrottsföreningarna i landet.

I nutid har idrottsrörelsen också en stark enskild påverkan på kommunernas satsningar i specialidrottsanläggningar. Utan idrottsrörelsens uttalade ambitioner och vilja skulle med största sannolikhet inte specialanläggningar som en friidrottshall eller en fotbollshall komma till. Standarden vid byggande av nya idrottsanläggningar har som sagt i stor utsträckning knutits till skolans behov. Det har byggts en gymnastiksal eller idrottshall och en bollplan kopplad till respektive skola. Detta har sedan kompletterats med en mer centralt belägen idrottsplats, eller en sim- och idrottshall med ett större upptagningsområde för både skolor, föreningar och allmänhet.

Det är enligt förvaltningen oerhört komplicerat att fastställa en planeringsnorm för idrottsytor generellt. Dels måste man utgå från vilka anläggningar som finns i närområdet eller i ett större geografiskt område, dels är en idrottsyta i en idrottshall inte jämförbar med en idrottsyta på ett sportfält. I huvudsak måste man enligt förvaltningen se till att den förvaltning som är ansvarig för idrottsfrågor finns med i planeringsprocessen och får delta i utformningen av nya bostadsområden och förtätning utifrån sin djupa kunskap om situationen för idrottande i staden.

Det finns dock redan idag ett embryo till en planeringsnorm för idrottsytor. En del i en norm är att kommunfullmäktige fastställt att idrottsytor som tas i anspråk vid exploatering ska ersättas av minst likvärdig idrottsyta i närområdet. Det ska alltså ske en kompensation som innebär att man uppnår en bättre eller minst likvärdig kvalitet för idrottandet i området.

En annan del i en norm är att kommunfullmäktige beslutat att det i framtiden inte ska byggas mindre gymnastiksalor i anslutning till skolor utan att alla nya idrottshallar som byggs i staden ska ha fullstora mått, dvs. spelmått på 20m x 40m. Det betyder att de flesta inomhusidrotter kan få möjlighet att utövas i de nya hallarna.

Det är enligt förvaltningen möjligt att man kan komplettera dessa beslut med delar som stärker planeringen av idrottsytor i framtiden utan att man formulerar en planeringsnorm. Det viktigaste är dock att idrottsfrågorna och idrottsförvaltningen redan från början finns med i den långsiktiga stadsplaneringen.

SLUT